

29.08.2025

Керівнику Офісу Президента України
пану Єрмаку А.Б.

Прем'єр-міністру України
пані Свиріденко Ю.А.

Віце-прем'єр-міністру з відновлення
України – Міністру розвитку громад та
територій України
пану Кулебі О. В.

Шановні панове!

Від імені портових операторів Одеського морського порту дозвольте виразити вам свою повагу та звернутися до вас з приводу проблемного питання, яке стосується нерівних та несправедливих умов (зокрема, вартості) перевезення вантажів залізничним транспортом до / з різних морських портів.

Основною складовою розрахунку вартості залізничного перевезення вантажів є тарифна відстань, яка визначається АТ «Укрзалізниця» згідно з планом формування поїздів, що прямо передбачено статтею 57 Статуту залізниць України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 6 квітня 1998 р. N 457.

При цьому, до початку повномасштабного вторгнення рф на територію України поїзди із вантажами, які прямували до портів «Великої Одеси» (Одеса, Чорноморськ, Південний), направлялись за відповідними найкоротшими маршрутами (напрямами), визначення яких було обумовлено чинниками об'єктивного характеру, а саме, специфікою географічного розташування кожного такого порту. Зокрема, поїзди, які прямували до портів Одеса та Південний, направлялись за маршрутом Знам'янка – Помічна – Колосівка.

У 2022 р. внаслідок ворожого обстрілу залізничної інфраструктури було пошкоджено міст у м. Вознесенськ, що призвело до необхідності спрямування поїздів до всіх вищевказаних портів більш довгим маршрутом в об'їзд мосту, а саме, Знам'янка-Помічна-Подільськ. Це, відповідно, призводило до збільшення вартості залізничного перевезення вантажів, але оскільки таке збільшення було обумовлене об'єктивними наслідками військової агресії рф, які зачіпали всі порти в однаковій мірі, портове бізнес-співтовариство із розумінням ставилось до таких обмежень.

У січні 2025 року, після того, як вдалося відновити роботу залізничної інфраструктури, зокрема, мосту у м. Вознесенськ, відповідним рішенням АТ «Укрзалізниця» від 14 січня 2025 року № 13 було відновлено вантажний залізничний рух за напрямом Знам'янка – Помічна – Колосівка, що скоротило тарифні відстані для портів Одеса та Південний і повернуло їх у той об'єктивний стан, обумовлений географічними чинниками, в якому вони застосовувались до початку війни.

Однак, починаючи з 05.04.2025 р., у відповідності до нового рішення АТ «Укрзалізниця» від 31 березня 2025 року № Ц-2-1.5-25/79-25, тарифні відстані тільки для Одеського порту (та всіх його терміналів) були знову штучно збільшені шляхом направлення всіх поїздів у напрямку вказаного порту більш довгим маршрутом - Знам'янка-Помічна-Подільськ. При цьому,

аналогічного збільшення тарифних відстаней у напрямку терміналів морського порту Південний не відбулось.

АТ «Укрзалізниця», аргументуючи необхідність прийняття такого рішення, посилається на фактори вогневого ураження об'єктів енергетичної інфраструктури, що не дозволяють навантажувати енергомережу до проектної потужності.

Втім, виходячи з того, що протягом всього періоду з січня по березень 2025 р. всі поїзди, які прямували до Одеського порту, мали фактичну технічну можливість рухатись більш коротким маршрутом, це апріорі означає, що рішення, відповідно до якого з початку квітня 2025 р. такий маршрут було збільшено, носить завідомо штучний характер та не має під собою жодного об'єктивного обґрунтування. Численні прохання бізнес-спільноти надати підтвердження, розрахунки, що спираються на показники, що перевіряються, були проігноровані. Терміни виконання відновлювальних ремонтів пошкодженої, за словами представників АТ «Укрзалізниця», енергетичної інфраструктури також не були озвучені.

Таким чином, склалася ситуація, за якої вже протягом більше п'яти місяців, не дивлячись на технологічну можливість спрямовувати поїзди до Одеського порту за попереднім більш коротким маршрутом, такі поїзди з абсолютно невиправданих та непрозорих причин де факто направляються більш довгим шляхом. Причому, у той же час, всі поїзди призначенням на Південний порт тарифікуються за коротким маршрутом.

Зазначене необґрунтоване рішення по факту уже призвело до значного штучного подорожчання (2,5-3,0 дол. США за кожен тону вантажу додатково) вартості залізничних перевезень вантажів у напрямку терміналів Одеського порту, що відображається на збільшенні кінцевої вартості експортної продукції (в тому числі, сільськогосподарської) та спричиняє значні збитки не лише експортерам, але й в цілому торгівельному балансу України.

При цьому, з урахуванням того, що на тлі штучного збільшення тарифних відстаней / вартості залізничних перевезень в напрямку Одеського порту тарифні відстані / вартість залізничних перевезень до порту Південний жодним чином не змінилась, вищезазначене рішення АТ «Укрзалізниця» створює дискримінаційні засади та спотворює конкуренцію на ринку послуг портових перевантажувальних терміналів.

Подібні рішення АТ «Укрзалізниця» можуть призвести до невідворотних негативних наслідків не тільки для бізнес-середовища, але і для держави, а саме, до істотного падіння обсягів вантажопотоку в Одеському порту та занепаду його інфраструктури, яка має стратегічне значення для економічної безпеки держави.

Зволікання у вирішенні описаної проблеми створює істотну загрозу для успішного розвитку та конкурентоздатності як Одеського порту в цілому, так і всіх його перевантажувальних терміналів, чийми власниками / орендарями / операторами є дочірні компанії великих міжнародних холдингів із США, ФРН, Франції, Австрії, Швейцарії тощо. Це, в свою чергу, не тільки призведе до істотного погіршення інвестиційного клімату в Одеському порту, але й в цілому створить суттєву загрозу для репутації та інвестиційної привабливості нашої країни, з точки зору великих іноземних інвесторів (як тих, що вже представлені в Україні, так і тих, хто плануватиме розвиток своєї інвестиційної діяльності у майбутньому).

З урахуванням зазначеного, з метою усунення несправедливих та неконкурентних умов функціонування Одеського порту, що має стратегічне значення для економічної безпеки держави, просимо вашого сприяння у вирішенні описаної вище проблеми, наслідком чого повинно стати, зокрема, якнайшвидше скасування / зміна рішення АТ «Укрзалізниця» від 31 березня 2025 року № Ц-2-1.5-25/79-25, яким були штучно збільшені тарифні відстані для цього порту, із забезпеченням руху вантажних поїздів у напрямку такого порту найкоротшим маршрутом (як це й здійснювалося протягом багатьох років до ручного втручання поточного керівництва АТ «Укрзалізниця»).

З повагою та надією на розуміння,

Ніжурнін Олексій Сергійович
Генеральний директор ТОВ "Бруклін-Київ"

Скотарь Анатолій
Миколайович

Генеральний директор
ПА "Порто - СІТН"

Демаскін Федор Леонідович
Регістраційний директор
ТОВ "Новолог"

Гурдіян Віталій Борисович
Заст. директора

ТОВ "Бруклін-Київ"

Антонович Олександр

Богодєєв

директор ТОВ "Пріста Оук"

Волошук Сергій Сергійович

Генеральний директор

ТОВ "Новотех-Термінал"

Генеральний директор ФП "КТД"

Коккіт

Директор ТОВ "Україна"

Національна виверка

Handwritten signature

Ген. директор ТОВ "Укрелеваторпром"
Смоларенко А. Ю.

Директор ТОВ "ТРЕКСІМ"
Пісь С. М.

Директор ТОВ "ЕВРОТЕРМІНАЛ"
[Signature]

Сирцов Станіслав Вікторович
І. Заст. Директора ОНХ

Ген. директор ТОВ "ОПВК"
Ромченко С. В.